

Lesy sú naše národné bohatstvo

Všetci vieme, že ľudia potrebujú lesy. Viac ako miliarda ľudí je priamo závislá na lese a produktoch z lesa. Lesy sú ale nenahraditeľné pre nás všetkých a naše životné prostredie. Ukladajú uhlík, produkovaný v obrovských množstvách rozvíjajúcou sa ľudskou civilizáciou. Čistia vzduch od škodlivých emisií a obohacujú ho o životodarný kyslík. Zadržávajú vodu v prírode a sú domovom až 80 percent biodiverzity, čiže druhej rozmanitosti rastlín a živočíchov na suchozemskej časti našej planéty.

Menej sa už vie, že aj lesy potrebujú ľudí. Lesníci vedia, ako sa o lesy starať. Poznajú les od semienka, semenáčka a sadenice, až po les v produkčnom optime, na vrchole síl a schopností. Dokážu rozpoznať, ktorým drevinám sa na jednotlivých stanovištiach najlepšie darí, ktoré stromy a kedy treba v lesných porastoch uvoľniť, ako ich treba ochrániť pre škodcami, aby ostali vitálne a zdravé.

Spracovávajú kalamity a zalesňujú kalamitné holiny. Nikdy po sebe nenechajú v lese prázdne miesto, vždy ho vyplnia novým lesom. Neznižujú výmeru lesov, ale naopak, vďaka lesníkom sa lesnatosť zvyšuje. Pred sto rokmi bola lesnatosť Slovenska iba 31 percentná. V súčasnosti pokrývajú lesy na Slovensku 41 percent územia. Slovensko je podielom plochy lesov 7. najlesnatejšou krajinou Európskej únie.

Vďaka odbornej lesníckej starostlivosti a trvalo udržateľnému obhospodarovaniu lesov má Slovenská republika najvyšší národný index biodiverzity v Európe. Dlhodobu je na Slovensku kvôli plneniu ekosystémových služieb vynášaných z produkcie dreva 18,02 % výmery lesov.

Platí teda, že tak ako ľudia nemôžu žiť bez lesov, lesy potrebujú starostlivosť lesníkov. Vďaka nej môžeme byť na slovenské lesy právom hrdí.

Prinášame vám desať
dobro mienených rád,
ako sa správať v lese.

1

Tak ako každá záhrada, sad, vinohrad, pole, pasienok a lúka, aj každý les má svojho vlastníka a zodpovedného hospodára. Správajte sa preto aj vy v lesoch zodpovedne a uvedomte si, že ste v lese vlastne vždy iba na návšteve.

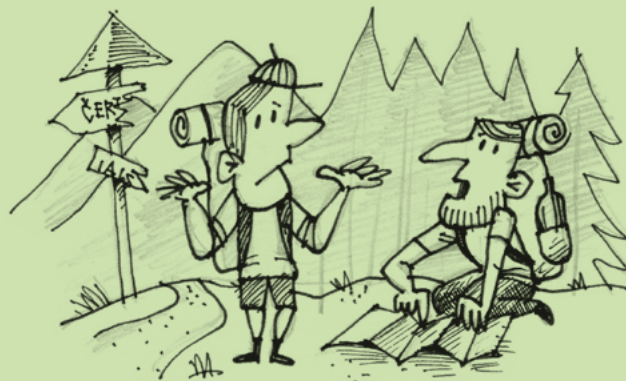
2

Aj na lesných cestách, rovnako ako na cestných komunikáciách platia pravidlá, ktoré stanovuje vlastníka lesa. Návštevníci ich musia rešpektovať a jazdiť alebo stáť môžu motorovým vozidlom, motocyklom, skútrom, snežným skútrom, motorovou trojkolkou alebo štvorkolkou len tam, kde je to dovolené.

3

Počas prechádzky lesom alebo jazdy na bicykli či na koni nezabúdajte na to, že v lesnom prostredí je dovolené pohybovať sa len po vyznačených turistických chodníkoch alebo cyklotrasách. Myslite vždy aj na tých, ktorí navštívia les po vás a nepoškodzuje orientačné tabule, turistické značky, altánky, lavičky, ohniská, odpadkové koše a iné zariadenia.

4

Lesy ohrozujú nezabezpečené ohniská, fajčenie a odhadzovanie horiacich alebo tlejúcich predmetov. Stačí malá nepozornosť alebo nedbalosť a lesné požiare, ktoré nezodpovední a nepozorní ľudia spôsobia, zničia v lese všetko živé. Preto zakladajte ohne v lese len na určených miestach, nefajčite a nehrajte sa s otvoreným ohňom.

5

Vlastníci lesov a odborní lesní hospodári lesy vysádzajú i rúbu, ošetrujú aj odstraňujú choré a poškodené stromy, uvoľňujú miesto pre nový les vyťažením zrelého alebo starého lesného porastu. Je to nebezpečná práca a preto rešpektujte vo vlastnom záujme pokyny lesníkov a nevstupujte na miesta, kde si lesní robotníci pripravujú pracovisko, stínajú stromy a približujú drevo.

6

Les je plný života. Každý život v ňom si zaslúži úctu a rešpekt. Všetko živé v ňom má svoje miesto a význam pre druhovú rozmanitosť a harmóniu prírody. Preto nepoškodzuje a neníča stromy, semenáčky, rastlinky, kvety, huby, plody a machy, hmyz a iné živé organizmy.

Lesy Mesta Spišská Belá, s.r.o.

Poslaním Lesov mesta Spišská Belá je zachovávanie a zveľaďovanie lesného majetku mesta. Základným princípom práce lesníkov je trvalo udržateľné hospodárenie v duchu kréda Jozefa Dekréta Matejovie: „Zachovať lesy potomstvu, lebo oni sú predpokladom udržania života na Zemi“.

Lesy mesta Spišská Belá hospodária na výmere takmer 4 700 hektárov, rozdelenej na tri lesné obvody: Ždiar, Flák a Lendak. Sadenice a semenáčky lesných drevín na obnovu lesných porastov sú pestované v lesných škôlkach Šarpanec a Flák.

Mestskí lesníci zabezpečujú práce v pestovnej, ťažbovej činnosti a ochrane lesa, vykonávajú ochranu pred požiarimi a protipožiarnu prevenciu, budujú a udržiavajú lesnú cestnú sieť a chodníky. Všetko robia prírode blízky spôsobom so zreteľom na záujmy verejnosti.

Obyvatelia mesta, ktorí hľadajú v mestských lesoch príležitosť pre aktívny oddych, sú vítaní. Je však potrebné mať na zreteli, že les je domovom voľne žijúcej zveri. Človek je v lese „na návšteve“ a tak by sa mal aj správať.

Viac informácií na www.lesy.spisskabela.sk

7

Do lesa nepatria odpadky, smeti a nežiaduce zvyšky po ľudskej činnosti. Preto všetko to, čo do lesa ľudia prinesú, mali by z neho aj odnieť. Použité veci, ktoré ľudia už nepotrebujú, majú skončiť v odpadkových kochoch, kontajneroch na separovaný odpad a na zberných dvoroch, nie v lesoch.

8

Les je plný chutných plodov a semien, jedlých húb a liečivých rastlín, ktoré do neho patria a les ich potrebuje. Všetko v ňom je riadené prírodnými zákonmi. Pre návštevníkov lesa platia ľudské zákony, ktoré stanovujú, že lesné plody je dovolené zbierať len v množstve primeranom pre vlastnú potrebu.

9

Les zadržáva a produkuje vodu. Bez vody niet života, ani toho nášho, ľudského. Preto neníchte a neznečisťujte studničky čistej pramenitej vody. Nenarušujte vodný režim v lesoch a zabráňte tomu, aby sa do vody v lesoch dostali škodlivé látky.

10

Les je domovom rozmanitých druhov lesnej zveri a vtáctva, ktoré sa v ňom rodia, vychovávajú mláďatá a nachádzajú obživu aj úkryt. Sú plaché a človeku sa vyhýbajú. Nerušte ich preto v lesoch zbytočným hlučom a svojich štvornohých miláčikov majte pod kontrolou na vŕdzke.

ĽUDIA LESY POTREBUJÚ LESY ĽUDI

30 rokov
1993–2023

.....
autori textu: Jozef Marko, Peter Gogola
ilustrácie a grafika: Pavol Borodovčák
tlač: Technická univerzita Zvolen
v roku 2023